

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 IV

Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2008

Nr. 62

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 30 juni 2008

¹ Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), voorzitter, Van Gent (GroenLinks), Van Bommel (SP), Van der Staaij (SGP), Blok (VVD), Dijsselbloem (PvdA), Remkes (VVD), Van Bochove (CDA), Van Velzen (SP), Leerdam (PvdA), ondervoorzitter, Van Hijum (CDA), Griffith (VVD), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Boelhouwer (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Gill'ard (PvdA), Lempens (SP), Ouwehand (PvdD), Kuiken (PvdA), De Rouwe (CDA) en Uitslag (CDA).
Plv. leden: Ten Broeke (VVD), Halsema (GroenLinks), Van Leeuwen (SP), Van der Vlies (SGP), Zijlstra (VVD), Wolbert (PvdA), Weekers (VVD), De Nerée tot Babberich (CDA), Poppe (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Spekman (PvdA), Voordewind (ChristenUnie), Graus (PVV), Koşer Kaya (D66), Bouchibti (PvdA), Jasper van Dijk (SP), Thieme (PvdD) en Kalma (PvdA).

² Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GroenLinks), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Gerkens (SP), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentje Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Tony van Dijk (PVV), Spekman (PvdA), Heerts (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA) en Vos (PvdA).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Halsema (GroenLinks), Remkes (VVD), Jonker (CDA), Aptroot (VVD), Van Gerven (SP), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA), De Krom (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Smilde (CDA), Anker (ChristenUnie), Nicolaï (VVD), De Roon (PVV), Van Dam (PvdA), Smeets (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA) en Roefs (PvdA).

De vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken¹ en de vaste commissie voor Financiën² hebben op 4 juni 2008 overleg gevoerd met staatssecretaris Bijleveld-Schouten van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over:

- **de brief van de staatssecretaris d.d. 24 april 2008 met een brief van de Antilliaanse minister van Financiën inzake schuldsanering (31 200 IV, nr. 48).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **Van Raak** (SP) vraagt zich af waarom de antwoorden op de Kamervragen over het belastingstelsel op de Nederlandse Antillen zo lang op zich hebben laten wachten. Zijn ze kwijtgeraakt, zoals het gerucht wil? Raken vragen structureel kwijt? Wat betekent dit voor de onderhandelingen die de staatssecretaris met de Antillen voert?

Goed bestuur staat of valt met fatsoenlijke belastingen. Deze zullen anders zijn dan in bijvoorbeeld Nederland, maar 0% voor verreweg de meeste belastingen is flauwekul. Welke rol spelen de fiscale regimes bij de onderhandelingen? Welke belastingen zijn nodig om de Antillen financieel gezond te maken, binnen de context van het Caraïbisch gebied? Hoe gaat de staatssecretaris voorkomen dat ook Nederland economische zones (E-zones) krijgt, wanneer de BES-eilanden onderdeel worden van Nederland? Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar het toekomstige fiscale stelsel op de Antillen? Welke veranderingen zullen worden doorgevoerd?

Waarom mag het Amerikaanse bedrijf Valero profiteren van Sint Eustatius, terwijl Nederland voor arme bewoners van dit eiland geld moet bijleggen op het moment dat het eiland openbaar lichaam van Nederland wordt? Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat Valero een meer proportionele bijdrage gaat leveren aan het eiland en aan de andere eilanden? Gaat zij het contract met Valero, dat tot 2015 loopt, openbreken? Zo ja, wat zijn daarvan de gevolgen?

Klopt het dat ook buiten de E-zones burgers worden vrijgesteld van belastingen? Krijgt iedereen een belastingaanslag? Worden deze aanslagen ook betaald? Is er hierbij sprake van politieke willekeur? Welke maatregelen

neemt de staatssecretaris om belastingfraude te bestrijden? Heeft de staatssecretaris zicht op de verwevenheid van criminaliteit in de belastingparadijzen en op corruptie in het bestuur? Is zij bereid dit te onderzoeken en de uitkomst daarvan te betrekken bij de onderhandelingen met de bestuurders van de eilanden?

Is de informatie die het Sociaal-Economisch Initiatief (SEI) naar buiten brengt juist, namelijk dat Curaçao door een betere inning 50 miljoen Antilliaanse guldens zou kunnen winnen? De regering van Curaçao meldt in haar plannen niets over fraudebestrijding of over het werven van eigen inkomsten. Curaçao moet een deugdelijk belastingstelsel opzetten met deugdelijke tarieven, zodat ook het internationale bedrijfsleven en de rijke inwoners van de Antillen hun aandeel nemen in de noodzakelijke investeringen. Dit moet ook worden betrokken bij de staatkundige hervormingen.

De heer **Remkes** (VVD) is van mening dat tegenover de schuldsanering van 2,2 mld. een fatsoenlijke terugkeer- en toelatingsregeling moet staan. Hoe staat het met de wettelijke regeling die het kabinet hieromtrent voorbereidt? Welke nadere financiële voorwaarden moeten worden gesteld aan de regeling voor schuldsanering? Er moet niet meer dan 2,2 mld. worden uitgegeven aan schuldsanering. Dit is een gigantisch bedrag, waarvoor aan de Nederlandse belastingbetaler verantwoording moet worden afgelegd.

Met ingang van 2012 kan hoofdstuk IV van de rijksbegroting worden opgedoekt, zodat er een einde komt aan de financiële stromen naar en de bemoeienis van Nederland met de voormalige Koninkrijksdelen. Vanwege internationale verplichtingen geldt hierop de uitzondering van uitgaven voor rechtshandhaving en integriteit van bestuur. Mocht van dit beleid van bestuurlijke autonomie voor de eilanden worden afgeweken, dan kan het beste een gemenebest worden gevormd, overigens met uitzondering van de BES-eilanden.

Het zou interessant zijn om de Nederlandse fiscale norm toe te passen op de verschillende belastingdomeinen van de Antillen, om te zien welke gaten er dan vallen. Kan deze operatie worden uitgevoerd?

Het SEI, dat goedgekeurd is door de rijksministerraad, biedt interessante doelstellingen voor duurzame economische versterking in de periode van 2008 tot 2010. De realisering van het initiatief is afhankelijk van de handhaving en de implementatie. Heeft Nederland zich hiervan verzekerd? Elders presenteert het SEI namelijk een looptijd van 2008 tot 2012, terwijl de Nederlandse betaling in 2010 ophoudt.

Waarom wordt de AOW-leeftijd op de Antillen nu pas verhoogd van 60 naar 65 jaar? De in de stukken genoemde belastingpercentages onderstrepen het belang van een zeer strakke financiële begrenzing. Ook moet de belastinginning verbeterd worden. Kan de staatssecretaris ingaan op de financiële kant daarvan?

Neemt de staatssecretaris de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot het formuleren van criteria voor betalingsachterstanden over? Kan de staatssecretaris, al dan niet schriftelijk, een update geven van de stand van zaken rond de betalingsachterstanden? Is de discussie over de rentelastnorm en over het bereik van de collectieve sector al afgerond? Er moet pas tot betaling worden overgegaan als de nieuwe staatkundige structuur ingaat.

In het voorstel voor de schuldsanering staat dat achterstallige schulden kunnen worden gesaneerd, voor zover deze op 31 december 2005 nog openstonden. Zijn er na 31 december 2005 überhaupt nog betalingen aan Nederland verricht?

Een van de oorzaken van de schuldenproblematiek is dat de kwaliteit van het financieel beheer op de Nederlandse Antillen niet voldoet aan de Nederlandse norm. De basisoorzaak van de schulden is echter de te omvangrijke overheidsorganisatie. Dit geldt ook voor Aruba. Er heerst geen cultuur van tering naar de nering zetten. Er moet een einde komen aan de vanzelfsprekendheid dat Nederland de problemen wel oplost.

De heer **Leerdam** (PvdA) roept de motie in herinnering die hij tijdens de begrotingsbehandeling heeft ingediend en die nog niet is uitgevoerd. In de motie werd de regering gevraagd om met de bestuurlijke autoriteiten van de Antillen te komen tot regelgeving die gericht is op gelijkwaardige fiscale behandeling van alle ondernemingen en daartoe fiscale deskundigheid ter beschikking te stellen. Welke stappen onderneemt de staatssecretaris om deze motie uit te voeren en hoe lang gaat dit duren?

Zijn de Nederlandse Antillen een belastingparadijs? De financieel-economische belangen van de Nederlandse Antillen, die momenteel een periode van economisch hoogtij beleven, moeten niet uit het oog worden verloren. Bij torenhoge belastingen zoeken bedrijven hun heil elders in de regio. Onderling afgestemde regelgeving en fiscaal gelijkwaardige behandeling van bedrijven brengen de bedrijven op de Nederlandse Antillen en Aruba in een betere financiële positie. Hoe kunnen de Antillen de concurrentieslag in de regio winnen? Welke stimulerende rol kan Nederland daarbij spelen? Bestaat het fenomeen «tax holiday» nog?

In de brief van de staatssecretaris van 24 april wordt alleen gesproken over de BES-eilanden en de bijdrage van het College financieel toezicht (Cft) aldaar. Over de situatie op Curaçao en Sint-Maarten wordt niets gemeld. Dit baart grote zorgen. De schuldsanering ten bedrage van 2,2 mld. is gebonden aan keiharde voorwaarden voor het belastingstelsel en de inning van belastingen. Anders zou Nederland de rekening betalen voor het onvermogen van de Antillen om zich de gelden toe te eigenen die hun toekomen. De staatssecretaris kan zich hierbij niet verschuilen achter de autonomie van de toekomstige landen.

Wordt er vooruitgang geboekt bij de schuldsanering van het land de Nederlandse Antillen en de eilanden Curaçao en Sint-Maarten? Als dit niet zo is, raakt de datum van de voorgenomen staatkundige aanpassingen nog verder uit zicht. Zijn er alternatieve scenario's en, zo ja, hoe zien die eruit? Waarom laat de totstandkoming van de algemene maatregel van rijksbestuur inzake financieel toezicht op zich wachten? Hoe is het mogelijk dat de totale winstbelasting tussen 2003 en 2007 omlaag is gegaan? Wat gaat de staatssecretaris doen om het welzijn van de bevolking van de Nederlandse Antillen en de overige eilanden te bevorderen?

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks) stelt dat mensen aan de onderkant van de Antilliaanse samenleving helemaal niet het gevoel hebben in een belastingparadijs te leven. Lasten die tegenover de lusten staan, moeten betaald worden. Dat is een redelijke belastingmoraal. Betekent de autonomie van de Antillen dat Nederland zich helemaal niet met het belastingstelsel van de Nederlandse Antillen mag bemoeien? Bevriende naties moeten elkaar de nieren kunnen proeven. Nederland betaalt de rekeningen niet als een koloniale bankier die alles wil controleren. Er zit echter wel ruimte tussen wat je formeel te zeggen hebt en wat je informeel kunt vragen.

Uit de stukken blijkt dat de belastingopbrengsten op de Antillen stijgen. Hebben de opbrengsten al een maximum bereikt? Worden de afspraken over de belastingen nageleefd? Hoeveel vrijstellingen vinden er plaats? Zijn de belastingpercentages redelijk? Bedrijven en hotels betalen niet wat zij zouden kunnen betalen. Voor onderwijs, welzijn en infrastructuur zijn op de Antillen en Aruba investeringen nodig. Speelt dit in de onderhandelingen een rol?

Het door de SP voorgestelde onderzoek naar de belastingmoraal is op zich niet verkeerd, maar is het niet effectiever als de staatssecretaris tijdens de onderhandelingen over het staatkundige proces en de schuldsanering daarover heldere afspraken maakt? Zo kan Nederland een financiële vinger in de pap houden als niet aan de afspraken wordt voldaan.

Er moet voortgang geboekt worden. Hoe eerder tot schuldsanering kan worden overgegaan, des te eerder gewerkt kan worden aan de toekomst van de eilanden.

Blijft de schuldsanering bij het bedrag van 2,2 mld., of kan de inventarisatie door de verschillende ministeries leiden tot verhoging van dit bedrag? Er moeten goede afspraken worden gemaakt over eventuele uitgaven nadat het bedrag van 2.2 mld. is betaald. Zijn de begrotingen voor 2008 goedgekeurd? Heeft het College van financieel toezicht geoordeeld dat dit goed loopt?

De heer **Van Bochove** (CDA) is blij dat de stukken over de schuldsanering eindelijk op tafel zijn. De staatssecretaris is herhaaldelijk in verlegenheid gebracht doordat Kamervragen niet werden beantwoord. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet bij de Nederlandse regering, maar bij die van de Nederlandse Antillen en Aruba.

Voor een goede start van de staatkundige veranderingen is het goed en noodzakelijk dat de Antillen eigen verantwoordelijkheden en eigen keuzemogelijkheden voor het belastingstelsel krijgen. Net als in het geval van een artikel 12-gemeente wil Nederland van de regering van de Nederlandse Antillen weten wat zij doet met de bijdrage van Nederland, ook op het gebied van belastingen. De regering van de Nederlandse Antillen en de eilandbesturen zijn gehouden om redelijke vragen over het belastingstelsel te beantwoorden.

Het is niet aan Nederland om het belastingpercentage vast te stellen of om te bepalen waarover belasting wordt geheven. Wel moet er een zorgvuldig evenwicht zijn in de belastingheffing, rekening houdend met de omstandigheden in het land en de geopolitieke situatie ervan. De eilanden moeten concurreren met naburige eilanden. Zij moeten komen tot zorgvuldige en internationale standaarden en een begrotings-evenwicht. Begrotingstoezicht kan daaraan een bijdrage leveren. De belastingopbrengst en de belastingmoraal moeten naar het maximaal haalbare worden getild.

Op Curaçao zijn forse investeringen nodig in armoedebestrijding, onderwijs, sociale zekerheid, wonen en veiligheid. Deze investeringen moet het land zelf doen.

Nederland moet niet meer dan 2,2 mld. uitgeven aan schuldsanering.

Antwoord van de staatssecretaris

De **staatssecretaris** wijst erop dat zij en haar voorgangers telkens hebben geprobeerd Kamervragen zo snel mogelijk te beantwoorden. De vragen van 27 januari 2007 zijn op 17 maart 2007 beantwoord en de vragen van 11 april 2007 op 27 april 2007. Telkens moest informatie over de rolverdeling van het Koninkrijk op de Antillen worden opgevraagd. De minister van Financiën op de Antillen is rechtstreeks en via de gevolmachtigde minister aangesproken op de verdraging. Zij heeft op 24 april 2008 per brief excuses gemaakt voor de te lange termijn van beantwoording. Evenzo deed de gezaghebber van Sint Eustatius in zijn brief van 28 mei 2008.

Het land Nederlandse Antillen is fiscaal autonoom. Vragen over het fiscale stelsel laat de staatssecretaris daarom beantwoorden door de gevolmachtigde minister, de heer Comenencia.

De heer **Comenencia** zegt dat hij als gevolmachtigde minister geen verantwoording schuldig is aan de Tweede Kamer, maar wel voorlichting kan geven over afgesproken thema's. Ook hij is blij dat de gevraagde informatie eindelijk verstrekt is.

De overheden op de Nederlandse Antillen streven ernaar om aantrekkelijk te blijven als vestigingsplaats voor bedrijven en tegelijkertijd zo veel mogelijk inkomsten voor de schatkist binnen te halen uit de vestiging en de activiteiten van bedrijven en personen. Het belastingregime op de Nederlandse Antillen voldoet aan de internationale standaarden en verschilt wezenlijk niet erg van het Nederlandse. Dat is niet vreemd

vanwege de grote bijdrage die Nederland heeft geleverd aan het belastingregime. De Antilliaanse minister van Financiën zal worden gevraagd om het Nederlandse fiscale sjabloon op de Antilliaanse situatie te leggen, om cijfers te kunnen vergelijken en te zien waar eventuele gaten vallen.

Vanaf het moment dat de eilanden fiscale autonomie binnen het Nederlandse Koninkrijk kregen, in de jaren vijftig van de twintigste eeuw, heeft de Antilliaanse overheid belastingheffing aangewend als belangrijk instrument van economisch beleid, inclusief het bieden van nulprocent-regelingen om bepaalde sectoren te stimuleren of om bedrijven van buitenaf aan te trekken. Vanwege de afwezigheid van grondstoffen als aardgas op de Antillen is belastingheffing als economisch instrument altijd heel belangrijk geweest. Het interessante belastingklimaat was en is het enige concurrentievoordeel dat de Antillen konden bieden aan bedrijven. Met de heffing van relatief hoge tarieven hadden de Nederlandse Antillen niet het ontwikkelingsniveau bereikt dat zij nu hebben. Nu al hanteren de Nederlandse Antillen de duurste belastingtarieven ten opzichte van de concurrerende omringende landen. De Nederlandse Antillen willen af van het fenomeen «tax holiday».

Het huidige Antilliaanse belastingstelsel komt ongeveer overeen met het belastingstelsel dat tot 2002 in Nederland gold. Ook de Antillen bewegen richting het boxstelsel voor belastingheffing.

Sinds de kruistochten tegen crimineel en terroristisch geld in de jaren negentig van de twintigste eeuw, en vooral na 11 september 2001, hebben de Nederlandse Antillen zich net als Nederland gecommitteerd aan belangrijke afspraken over fiscaal beleid, transparantie van financiële dienstverlening, informatie-uitwisseling enzovoorts. Bij de opzet van het nieuwe regime, dat in 2001 werd ingevoerd, is rekening gehouden met feedback van de OESO, het IMF en Nederland op het oude belasting-regime. Toen is ook afgerekend met nulprocentregelingen. «Free zones» zijn bijvoorbeeld vervangen door E-zones, met instemming van de OESO. Binnen deze zones wordt wel degelijk belasting geheven en is de regulering heel strak.

Op aandringen van Nederland heeft het land de Nederlandse Antillen in 2001 besloten tot invoering van dividendbelasting voor beleggings-maatschappijen. Niet lang daarna besloot men overigens om in Nederland deze belasting af te schaffen. Ook Nederland begrijpt dat je keihard moet concurreren om bedrijvigheid aan te trekken. De Nederlandse Antillen hebben al in 2004 de Europese spaarrechterlijn geadopteerd en in 2005 in de Antilliaanse wetgeving verwerkt. De OESO sprak in maart 2007 met lof over de wijze waarop de Nederlandse Antillen deelnemen aan de internationale informatie-uitwisseling over belastingen. Het streven van het eilandelijk bestuur van Sint Eustatius is dat de Stasia Oil Terminal geleidelijk meer belasting gaat betalen, tot een niveau van 7%. Door de reorganisatie van de Antilliaanse belastingdienst, met hulp van Nederland, vertoont de effectiviteit van de belastinginning een stijgende lijn. Momenteel is minimaal 80% van alle belastingplichtigen op de Nederlandse Antillen, dat zijn particulieren en lokale en internationale bedrijven, «compliant». Dit betekent dat zij een fiscale relatie onderhouden met de overheid. De resterende 20% wordt momenteel opgeschoond. Daaronder bevinden zich volgens de minister van Financiën van de Antillen veel particulieren en bedrijven die niet meer bestaan of dubbel voorkomen in de registers. In het verleden heeft men zich hierdoor misschien te rijk gerekend. Een grote stijging van de belastinginkomsten is hiervan dus niet te verwachten. De totale winstbelasting is tussen 2003 en 2007 gedaald door de stagnatie van de economische groei.

De **staatssecretaris** noemt de randvoorwaarden die Nederland stelt aan de toekomstige fiscale stelsels van de Nederlandse Antillen. Het land Nederlandse Antillen en de toekomstige landen Curaçao en Sint-Maarten

moeten net als Nederland en Aruba, de andere landen binnen het Koninkrijk, voldoen aan de normen die door de EU en de OESO zijn ontwikkeld. Deze Koninkrijksbrede afspraken zijn in 2000 gedaan, worden nagekomen en blijven ook in de nieuwe staatsrechtelijke constellatie gelden. Deze normen zijn gericht op de ontmoediging van fiscale fraude en de bestrijding van schadelijke belastingconcurrentie. Ook moeten de inkomsten en uitgaven van de toekomstige landen in evenwicht zijn. Nederland zal daarop toezicht houden. Het streven is om in 2013 het samenwerkingsbeleid te hebben afgebouwd, met uitzondering van de uitgaven voor rechtshandhaving en de integriteit van het bestuur. Deze termijn is zelfs korter dan bij Aruba is gehanteerd.

In de slotverklaring tussen Nederland en de Antillen uit 2006 wordt de fiscale autonomie van Curaçao en Sint-Maarten niet ter discussie gesteld. Er zijn ook geen voorwaarden aan het fiscale stelsel gesteld. De afspraken over het financieel toezicht en de begrotingscyclus vormen de ijkpunten bij de schuldsanering en de betalingsachterstand. Een adequate belastingheffing en -inning is daarvoor noodzakelijk. Anderhalve week geleden is de rijks-AMvB over het toezicht met Curaçao en Sint Maarten afgekaart, inclusief afspraken over «good governance». Deze AMvB zal nog voor de zomer aan de rijksministerraad worden aangeboden, zodat deze zo snel mogelijk in werking kan treden. Doordat de AMvB nog niet in werking was getreden, kon de toezichthouder de begroting van Curaçao en Sint Maarten slechts bekijken en niet toetsen. Alleen de begroting van de BES-eilanden is goedgekeurd door de toezichthouder, omdat de AMvB hierbij apart ging.

Op dit moment spreekt de Nederlandse staatssecretaris van Financiën over het nieuwe fiscale stelsel op de BES-eilanden. In januari is een bestuurlijk akkoord bereikt over de hoofdstructuur van het fiscale stelsel, dat zal bestaan uit rijksbelastingen en lokale belastingen. Na de ontmanteling van het land Nederlandse Antillen wordt de Nederlandse staatssecretaris van Financiën politiek verantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van de rijksbelastingen. De Nederlandse staatssecretaris wordt verantwoordelijk voor de wettelijke inkadering van de lokale belastingen en van de Wet financiële verhoudingen BES. De Kamer wordt in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over de vormgeving van deze wetgeving, die volgens het streven klaar is op de toetsingconferentie 15 december 2008. De randvoorwaarden voor de wetgeving zijn dat de belastingen voldoende moeten opbrengen, uitvoerbaar moeten zijn, draagvlak moeten hebben bij de lokale bevolking, een bijdrage moeten leveren aan de versterking van het lokale reële ondernemerschap, moeten voldoen aan de internationale normen en de bestaande financiële verhoudingen binnen het Koninkrijk respecteren. Het is nog niet bekend hoe er zal worden omgegaan met de bestaande E-zones op de BES-eilanden binnen de fiscale verhoudingen van het Koninkrijk.

De overeenkomst tussen Sint Eustatius en Valero over de Stasia Oil Terminal is gebaseerd op geldend Nederlands-Antilliaans recht. Het contract met Valero is gebaseerd op de regeling over E-zones. Deze regeling is in Europees verband aan de orde geweest in de Primarologroep en is beoordeeld als niet schadelijk, mits de financiële dienstverlening zou worden uitgezonderd van de regeling. Bij Valero werken 130 mensen in vaste dienst en gemiddeld 150 mensen onder contract. 80% van deze werknemers is bewoner van Sint Eustatius, dat een totale bevolking heeft van 2600 personen. Het is op dit moment nog niet te zeggen hoe het contract in de nieuwe staatsrechtelijke constellatie eruit zal zien. Bij de opbouw van het fiscale stelsel zal hiernaar gekeken worden. De Kamer kan zich over de wetgeving uitspreken.

Nederland is gezien zijn verantwoordelijkheid niet geroepen om een onderzoek in te stellen naar de belastingmoraal en de criminaliteit in de E-zones. Wel zijn er afspraken gemaakt over het toezicht op de corruptie.

Het is goed om nog eens te zeggen dat Nederland het maximale doet met de toegezegde schuldsanering en dat de Nederlandse regering verantwoording schuldig is aan de belastingbetaler. Daarom is strak financieel toezicht door Nederland als voorwaarde gesteld. De Nederlandse regering maakt ook ernst met de Rijkswet personenverkeer. De minister van Justitie heeft de rijkswet in voorbereiding genomen. Nog deze maand wordt over de wet gesproken met de Nederlandse Antillen en Aruba. Het streven is om de wettekst dit jaar klaar te hebben en aan de Kamer te sturen, zodat deze wet betrokken wordt bij het proces van staatsrechtelijke vernieuwing.

De eis van een begrotingsevenwicht impliceert dat bezuinigingen worden doorgevoerd, ook op de overheidsorganisaties.

Na 2005 zijn nog betalingen verricht door de regering van de Antillen en de eilanden. Wel zijn de achterstanden opgelopen, ook in 2006 en 2007. Ook hiervoor is het toezicht van groot belang. De reactie van het kabinet op de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer worden nog deze week aan de Kamer gestuurd.

De afspraken die in het slotakkoord over de schuldsanering zijn gemaakt, blijven van kracht. De schuldendiensten worden omgevormd tot rentelastnorm. Zodra de toezichthouder actief is en de begrotingen zijn goedgekeurd, kan een begin worden gemaakt met de betalingsachterstanden. De schuld wordt pas overgenomen als de rentelastnorm wordt berekend bij het ingaan van de nieuwe staatkundige verhoudingen. De berekeningen over de overgenomen schulden zullen naar verwachting in oktober gepresenteerd kunnen worden.

Het SEI heeft breed gekeken naar de duurzame economische ontwikkeling van Curaçao. Voor het eerst zijn alle problemen genoemd. Curaçao krijgt dezelfde termijn als de andere eilanden om het SEI uit te voeren. Tweemaal per jaar wordt overlegd over de voortgang van het SEI. Er wordt gerapporteerd aan de rijksministerraad. Het doel hiervan is continuïteit. De motie-Leerdam wordt zeer serieus genomen. De Nederlandse Antillen zullen betalen voor de fiscale bijstand die Nederland biedt voor een verbetering van de belastinginning.

Toezeggingen

- De Kamer zal de definitieve AMvRB Besluit tijdelijk financieel toezicht Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten, na het advies van de Raad van State, ontvangen.
- Het onderzoek dat is gedaan naar de beleving van de bevolking van de Nederlandse Antillen van de staatkundige hervormingen, zal naar de Kamer worden gezonden.
- De staatssecretaris zal de besluitenlijst van de besprekingen met de BES-eilanden en de plannen van aanpak aan de Kamer aanbieden.
- De staatssecretaris zegt toe dat het College financieel toezicht ook zal rapporteren aan de Tweede Kamer. Artikel 4 eerste lid onder c van de AMvRB zal daartoe worden gewijzigd.

De voorzitter van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
Van Beek

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Schreijer-Pierik,
Blok

De griffier van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
De Gier